

Wat is het geheim van topdokters?

Bijdrage van Pieter Vandekerckhove in Mediquality (www.mediquality.net)

BRUSSEL 06/09 - Het geheim van topdokters vinden we niet terug in droge tekstboeken maar op het echte terrein. 12 September is de release van de film Burning out. Gedurende twee jaar heeft de Belgische regisseur Jérôme Le Maire de leden van de chirurgische eenheid in één van de grootste ziekenhuizen van Parijs gevolgd. Hij brengt naar voor hoe deze artsen omgaan met grote uitdagingen in het werk.

Soms worden de uitdagingen echter groot en is er een burn out van de energie. Burnout is geen nieuw probleem, maar wist u ook dat 60% ziekenhuisartsen bevoegen zijn in hun werk net als 40% huisartsen? Waar vind je de juiste balans tussen bevoegenheid en burnout?

In Vlaanderen begint het programma Topdokters aan zijn vijfde seizoen dit jaar. De artsen in deze shows maken een grote indruk op het publiek net als in Amerikaanse TV series als Grey's Anatomy en Dr. House. Een Australische studie gaf aan dat 94% Australische geneeskundestudenten kijkt naar deze programma's.

Maar, wat is het geheim van topdokters? Dat artsen bepaalde uitdagingen hebben schijnt wel vaak door in de TV shows, maar hoe ze er mee omgaan blijft vaak onderbelicht. Dit zou deze TV shows nog succesvoller kunnen maken. Het merendeel van de bevroegde Australische geneeskunde studenten bediscussiëren immers de medisch/technische aspecten van de show onder elkaar.

Artsen zijn fantastische mensen die buitengewone dingen verwezenlijken, maar ze willen ook voldoening halen uit hun werk en ze maken soms ook fouten. Inspirerende artsen kunnen expliciet zeggen dat ze voor bepaalde grote uitdagingen staan. Dit personalisering effect heeft op zich al een heel grote impact. Bovendien kunnen ze ook andere artsen helpen door te tonen hoe ze omgaan met die uitdagingen.

Hoe gaan topdokters om de stijgende administratieve last? De top uitdaging voor Belgische artsen blijkt administratieve overbelasting. Een Amerikaanse studie vond ook dat artsen bijna de helft van hun tijd bezig zijn met het elektronische medisch dossier of ander papierwerk. Hierdoor wordt het steeds moeilijker voor artsen om voldoening te vinden in hun werk als het patiëntencontact steeds korter wordt.

Het is nu net cruciaal voor het welzijn van artsen en de patiënt dat ze voldoening vinden in hun werk volgens een recente studie van Dr. Kao van de American Medical Association. Voldoening vinden in je werk dat is geen tekstboek oefening en daarbij kunnen praktijkvoorbeelden van een TV show als topdokters heel krachtig zijn.

Hoe gaan topdokters om met medische fouten? Geneeskunde is geen machinaal beroep. In de praktijk doen artsen het beste wat mogelijk is op basis van wetenschappelijke richtlijnen. Fouten maken is hierbij menselijk, hoewel we dit liefst vergeten. Maar fouten proberen te vergeten is niet menselijk. Volgens een recente studie hebben artsen die de mogelijkheid niet hebben om hun fouten te bespreken namelijk twee keer meer kans op burn out - "second victim".

Het thema van medische fouten komt soms vluchtig aan bod in TV shows. Dr House dient de foute behandeling toe, maar collega's zijn ook vergevingsgezind als hij die snel weer verandert. De neurochirurg Dr Strange heeft door een ongeval niet meer de mogelijkheid om een procedure te doen

en daarbij laat hij het over aan een collega. Het is een krachtig moment waarbij zijn collega stilzwijgend maar instemmend overneemt.

De geneeskundige praktijk heeft nood aan een open epistemologisch kader, een open manier om te zoeken naar een oplossing. Een sprekend voorbeeld is Dr. Watson die zoekt naar oplossingen in samenwerking met zijn collega Sherlock Holmes op een deductief wetenschappelijke manier. Sherlock had in dit geval ook een arts kunnen zijn die op een open manier zoekt naar oplossingen. Hoe creëren topdokters een open sfeer die beschermt tegen het versmachtende perfectionisme?

Waarom is er tot op vandaag nog zoveel steeds geheim over topdokters? De kunst van de geneeskunde vinden we niet terug in tekstboeken, maar in krachtige praktijkvoorbeelden. Organisaties als Doctors 4 Doctors proberen deze boodschap ook naar buiten te brengen. Waar wachten de media en artsen nog op om inspirerende inzichten te delen?

Meer info over de film Burning Out - <http://www.burning-out-film.com>

***Pieter Vandekerckhove** is filosoof. Hij organiseert trainingen voor artsen om hun bevlogenheid te behouden en burnout te verhinderen. Pieter doceerde aan de Technische Universiteit van Eindhoven en gaf trainingen aan artsen in Londen en België. Hij behaalde opleidingen in wijsbegeerte (MSc) aan Universiteit Gent en gezondheidsbeleid (MSc) aan Erasmus Universiteit Rotterdam. Pieter is co-auteur van een rapport voor het Federaal Kenniscentrum van de Gezondheidszorg en werkte mee aan het gezondheidsbeleid in het cabinet van Vice-eerste Minister Van Quickenborne.*